

IT-Byrån

YTTRANDE
2005-05-17

Dnr RA 04-2005/1693

Regeringskansliet
Utbildnings- och kulturdepartementet
Forskningspolitiska enheten
Britt-Marie Tygård
103 33 Stockholm

EU:s sjunde ramprogram för forskning och teknisk utveckling

Rikssarkivet har följande synpunkter på EU-kommissionens förslag till ett sjunde ramprogram för forskning och teknisk utveckling.

Allmänt

Den statliga arkivsektorn i Sverige har först under senare år tagit del i EU:s ramprogramsprojekt. I första hand har det varit projekt med inriktning mot digitalisering (MINERVA-projektet) och mot återsökning och redovisning av information (EUAN- och LEAF-projekten). Rikssarkivet har också ingått i bakomliggande ”konsortier” till ansökningar som inte antagits av kommissionen.

En anledning till det relativt låga deltagandet från svenska arkiv i ramprogramsprojekt är att tidigare ramprogram bara i begränsad omfattning adresserat kulturområdet och de frågeställningar som är aktuella inom arkivsektorn. Tyvärr kan vi konstatera att så är fallet även med föreliggande förslag. I förhållande till det nuvarande ramprogrammet verkar det som anknytningen till kulturområdet till och med tonats ned, vilket vi ser som en stor brist.

I övrigt har Rikssarkivet inget att erinra. Förslaget att skapa ett samordnande och fristående organ (ERC; s 36) anser vi är en god ide liksom förslaget att satsa på ”regions of knowledge” (s 41).

Förslag

1. Utifrån intentionerna i Lissabon agendan bör det vara ett uttalat mål i sjunde ramprogrammet att långsiktigt säkra tillgängligheten till det digitala kulturarvet för att bättre svara upp mot kraven från unionens medborgare på

- delaktighet och insyn i samhällsprocessen
- kulturupplevelser
- kunskapsutveckling, både på det personliga planet (livslångt lärande) och mer generellt

2. En långsiktigt säkrad tillgänglighet förutsätter naturligtvis att den digitala informationen kan bevaras och förstås över tid, och hur detta ska genomföras praktiskt och teoretiskt är frågeställningar som kommit i fokus under senare år, inte minst genom strävandena mot en elektronisk förvaltning. Den ständigt växande mängden digital information i kombination med en allt snabbare teknisk utveckling gör det också allt mer angeläget att hitta lösningar som är både hållbara och automatiserade. Här finns förutsättningar för ett fruktbart samarbete mellan forskning, kulturinstitutioner och näringsliv som inte tagits till vara fullt ut.

Den punkt under *”ICT for content, creativity and personal development”* som behandlar *”ICT-based systems to support accessibility and use over time of digital cultural resources and assets, in a multilingual environment”* (se s. 23) anser vi dock är för instrumentellt inriktad. Vi föreslår i stället att det strategiska målet 2.5.10 i sjätte ramprogrammet vidareutvecklas. Det kan t ex handla om att stärka brukarperspektivet och att utveckla den infrastruktur som är nödvändig för att ge tillgång till och kunna nyttja det europeiska digitala och vetenskapliga kulturarvet.

Beslut i detta ärende har fattats av riksarkivarien Tomas Lidman. Vid ärendets slutliga handläggning har närvarit arkivrådet Börje Justrell (föredragande).

Tomas Lidman

Börje Justrell